

Az ismeretkör: Integrált nevelés

Kredittartománya: 12 kredit

Tantárgyai:

- 1) Integrált nevelési ismeretek 1.
- 2) Integrált nevelési ismeretek 2.

Tantárgy neve: Integrált nevelési ismeretek 2. ÓP szak
Neptunkód: NKOZOS2014, LKOZOS2014

Kreditértéke: 6

A tantárgy **besorolása**: kötelezően választható.

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 50 % elmélet - 50% gyakorlat.

A tanóra típusa: ea. és gyak **óraszám**a: 2ea/hét+2gy/hét az adott félévben 60óra, levelezőn 20 óra.

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó **további (sajátos) módok, jellemzők:**

- videófeldolgozás.

A számonkérés módja: gyakorlati jegy.

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó **további (sajátos) módok:**

- esetmegbeszélések.

A tantárgy **tantervi helye**: 5. félév.

Előtanulmányi feltételek: -

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A tárgy célja, hogy az Integrált nevelési ismeretek 1. tárgy tematikáját folytatva rendszerező áttekintést adjon az integrált nevelés elméletéről és gyakorlatáról, valamint az inkluzív szemlélet interdiszciplináris diskurzusáról, továbbá az inkluzív pedagógia megvalósulásának lehetőségeiről. A tárgy célja továbbá, hogy az inklúzió mindennapi pedagógiai valóságára reflektálva a hallgatók számára kompetenciát adjon, valamint erősítse a pedagógiai szemlélet és gondolkodásmód integráló jellegét is. A kurzus során érintjük a fentiekén túl a médiaértés, és a kritikus, szelektív médiafogyasztás kérdéseit. A kreatív, ugyanakkor felelősségteljes használat kapcsán célunk, hogy hallgatóink képessé váljanak a valós tények és a fikció megkülönböztetésére, felismerjék a valóságábrázolás különböző szintjeit. A kurzus során érintjük a fenntartható fejlődés fogalmát mint rendszerszervezési elvet: a jövő generációinak és a saját szükségletek kielégítésének komprehenzív és resztoratív összehangolása. Olyan kérdéseket is körüljárunk, hogyan lehet összeegyeztetni a környezet fenntarthatóságát a gazdasági fejlődéssel és a társadalmi egyenlőség és igazságosság rendszerével. A fentiekén túl érintjük a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem kérdésköreit is.

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom:

1. Adonyiné Gábori M.: *Sajátos nevelési igényű gyermek integrált/inkluzív nevelése*
<http://mek.oszk.hu/15600/15612/pdf/hefop09.pdf>
2. Bakonyi A.(2005): *„Az óvodák új „feladata”, az integráció*, in: Óvodai nevelés 2005, 58.évf. 4.sz, 112-114.
3. Bánfalvy Cs.(2008): *Az integrációs cunami*, ELTE Eötvös Kiadó
4. Kőpatakiné Mészáros M.: *Közben felnő egy elfogadó nemzedék*
A sajátos nevelési igényű tanulókat integráltan nevelő-oktató intézmények gyakorlata

<http://epa.oszk.hu/00000/00035/00079/2004-02-be-KopataKine-Kozben.html>

5. Papp G.(2007): *A pedagógus megváltozott szerepe az együttnevelésben.* Gyógypedagógiai Szemle 2007/2. 114-118.
6. Papp G.(2012): *Az integráció, inklúzió fogalmak tartalmi elemzése gyógypedagógiai megközelítésben nemzetközi és magyar szintjén.* In.: Gyógypedagógiai Szemle, 2012/4,295-302.
7. Radványi K.(2011): *A kompetencia alapú fejlesztés értelmezése a kognitív képességek jelentős elmaradása esetén* Gyógypedagógiai Szemle 2011/1.
www.prae.hu/prae/gyosze.php?menu_id=102&jid=35&jaid=511
8. Réthy Endréné (2002): *Integrációs törekvések Európában,* in Bábosik I.-Kárpáti A.(szerk.), *Összehasonlító pedagógia:a nevelés és oktatás nemzetközi perspektívái* 2002,BIP, Budapest, 314-330
9. Réthy Endréné (2002): *A speciális szükségletű gyermekek nevelése, oktatása Európában.* Az integráció és inklúzió elméleti és gyakorlati kérdései. Magyar Pedagógia 102. évf. 3. szám 281–300.
http://www.magyarpedagogia.hu/document/endrene_rethy-the_education_of_children_with_special_needs_in_the_eu.pdf
10. Szerencsés H. (szerk.): *Adaptációs kézikönyv Gyakorlati útmutató integráló pedagógusoknak.* Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság Budapest, 2008. ISBN ISSN 1789-2554
http://tanitonline.hu/uploads/655/adaptacios_kezikonyv.pdf
11. Vargáné Mező L.:*Inkuzív nevelés - Az integrált oktatás jogi háttere,* SuliNova, Budapest, 2006. http://rs1.szif.hu/~nyeki/okt/jog_hatter.pdf

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb., **KKK 7. pont**) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Rendelkezik az 3-7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.
- Alapvető ismeretei vannak a 3-7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól.
- Tisztában van a koragyermekkor, mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést támogató eljárásokkal
- Ismeri a 3-7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.
- Érti az összefüggést a 3-7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.
- Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés és az óvodai nevelés szociokulturális beágyazottságát, annak hatását a pedagógiai folyamatra.
- Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi ismeretekkel, és tájékozott a segítségnyújtás lehetőségeiről.
- Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.
- Ismeri és szakszerűen alkalmazni képes a digitális kommunikáció, az információ kezelésének szabályait.
- Tisztában van a nevelési/oktatási/szociális ellátórendszer/kutatási intézmények/közösségi

és civilszervezetek/plébániák adminisztrációs, adattárolási, adatkezelési, adatszolgáltatási rendszereinek működésével.

-Ismeri szakterületének digitális ismeretszerzési eszközeit, IKT-technikáit és problémamegoldási módszereit.

-Tisztában van az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveivel és gyakorlati vonatkozásaival, környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelmi vetületeivel.

b) képességei

- Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

- A 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

- Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3-7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait, és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit.

- Adaptív módon épít a 3-7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

- Támogatja a 3-7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítását.

Az óvodai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 3-7 éves gyermek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg.

- A gyermekintézmény partnereivel (család, bölcsőde, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó, stb.) előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer alakít ki, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.

- Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

c) attitűdje

- Elkötelezett a 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

- Elkötelezett a 3-7 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

- Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására

- Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

- Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

- Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

-A digitális szemléletmódja nyitott, innovatív, a szakterületén zajló digitális technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.

-Az elektronikus kommunikációban döntéseit minden szempontot mérlegelve, a jogi és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg.

-Kreatívan, kritikusan, innovatívan viszonyul az információs műveltséghez, eredményesen

tájékozik a XXI. századi literációs kultúrában.

-Felelős és kezdeményező szerepet vállal az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveinek és gyakorlati kontextusba átültetésének, a szakmájának és a közösség érdekeinek szolgálatába állítására.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal a rábízott 3-7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.

- Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

- Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

- Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

-Felelősen, etikusan, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban.

-Tudatos, kritikus, önreflektív, innovatív a digitális kultúra alakításában.

-Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő digitális ismereteit, készségeit, képességeit fejleszti, és új kompetenciákat sajátít el.

-Önállóan tervezi és alakítja a digitális műveltségét.

-A szakterületén belül az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveinek megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja, a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem ismereteit szakszerűen és felelősséggel alkalmazza.

Tantárgy felelőse: Dr. Radványi Katalin főiskolai tanár PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató:-